

LITERATUUR

- 1 Nuijen B. Pharmaceutical formulation of novel anticancer agents. In: Budman DR, Calvert AH, Rowinsky EK, red. Handbook of anticancer drug development. Baltimore: Lippincott Williams & Wilkins; 2004. p. 205-23.
- 2 den Brok MWJ. Pharmaceutical development of selected novel anticancer agents: from drug substance to dosage form [proefschrift]. Utrecht: Universiteit Utrecht; 2004.
- 3 den Brok MWJ, Nuijen B, Hillebrand MJX, et al. LC-UV method development and validation for the investigational anticancer agent imexon and identification of its degradation products. J Pharm Biomed Anal. 2005;38(4):686-94.
- 4 van Maanen MJ, Brandt AC, Damen JM, et al. Degradation study of thiotepea in aqueous solutions. Int J Pharm. 1999;179:55-64.
- 5 den Brok MWJ, Nuijen B, Lutz C, et al. Pharmaceutical development of a lyophilised dosage form for the investigational anticancer agent imexon using dimethyl sulfoxide as solubilising and stabilising agent. J Pharm Sci. 2005;94:1101-14.
- 6 den Brok MWJ, Nuijen B, Challa EE, et al. Compatibility and stability of Imexon in infusion devices and its in vitro biocompatibility. Anticancer Drugs. 2005;16:727-32.
- 7 ICH Steering Committee. ICH Q3C Impurities: Residual solvents. Londen: European Agency for the Evaluation of Medicinal Products, International Commission on Harmonisation; 1997. www.ich.org.
- 8 den Brok MWJ, Nuijen B, Miranda E, et al. Development and validation of a liquid chromatography-ultraviolet absorbance detection assay using derivatisation for the novel marine anticancer agent ES-285 x HCl [(2S,3R)-2-amino-3-octadecanol hydrochloride] and its pharmaceutical dosage form. J Chromatogr A. 2003;1020:251-8.
- 9 den Brok MWJ, Nuijen B, Meijer DM, et al. Pharmaceutical development of a parenteral lyophilised dosage form for the novel anticancer agent ES-285. HCl. PDA J Pharm Sci Technol. 2005;59:246-57.
- 10 Rao VM, Stella VJ. When can cyclodextrins be considered for solubilization purposes? J Pharm Sci. 2003;92:927-32.
- 11 Slain D, Rogers PD, Cleary JD, et al. Intravenous itraconazol. Ann Pharmacother. 2001;35:720-5.
- 12 den Brok MWJ, van der Schoot SC, Nuijen B, et al. 2-hydroxypropyl-beta-cyclodextrin extracts 2-phenylphenol from silicone tubing. Int J Pharm. 2004;278:303-9.
- 13 Zimmerman JA, Ballard JM, Wang H, et al. Extraction of o-phenylphenol from silicone tubing by a sulfobutylether cyclodextrin formulation. Int J Pharm. 2003;267:113-20.
- 14 den Brok MWJ, Nuijen B, Garcia JL, et al. Compatibility and stability of the novel anticancer agent ES-285 x HCl formulated with 2-hydroxypropyl-beta-cyclodextrin in infusion devices. Pharmazie. 2006;61:21-4.

NEDERLANDS FARMACEUTISCH ONDERZOEK IN DE INTERNATIONALE LITERATUUR

Perceptie van inhalatiecorticosteroïde voorspelt therapietrouw

Anne Leendertse

Het gebruik van inhalatiecorticosteroïden is belangrijk voor de beheersing van astma, maar slechts 40-60% van de astmapatiënten volgt deze therapie volgens voorschrift. Om dit therapietrouw-probleem te onderzoeken hebben Menckeberg e.a. gekeken naar de perceptie van de patiënt. Zij onderzochten of de perceptie van medicijnen in het algemeen en die van inhalatiecorticosteroïden in het bijzonder een mogelijke barrière vormt voor de therapietrouw. Dit deden zij in een dwarsdoorsnede-onderzoek bij patiënten van 18 tot 45 jaar die ten minste twee keer in 12 maanden in de openbare apotheek kwamen met een recept voor een inhalatiecorticosteroïde. Voor het meten van de perceptie gebruikten zij de *Beliefs about Medicines Questionnaire* (BMQ) met vragen over noodzaak van het gebruik van het geneesmiddel en vragen over zorgen over het geneesmiddel. Als maat voor therapietrouw gebruikten zij aflevergegevens uit het apotheekinformatiesysteem en vroegen zij de therapietrouw na bij de patiënt met behulp van de *Medication Adherence Report Scale* (MARS) met vragen over het gedrag van de patiënt.

Van de geselecteerde patiënten uit 11 openbare apotheken vulden 238 (51%) de vragenlijsten in. Bij beide maten voor therapietrouw werd een correlatie gevonden tussen de perceptie van de patiënt en

de therapietrouw. Bij de subjectieve rapportage over therapietrouw en bij de objectieve aflevergegevens werd een negatieve correlatie gezien ($r = 0,38$ respectievelijk $0,32$) met de percepties van de noodzaak en van de zorgen rond het gebruik van een inhalatiecorticosteroïde. De resultaten laten zien dat deze percepties een indicatie geven voor het daadwerkelijke gebruik van het geneesmiddel. Bij patiënten die weinig noodzaak zagen tot het gebruik van inhalatiecorticosteroïden en zich veel zorgen maakten over het gebruik ervan, was de therapietrouw het laagst. Bij patiënten die de noodzaak van het gebruik inzagen en zich daarover weinig zorgen maakten, was de therapietrouw het hoogst.

De onderzoekers concluderen dat de BMQ een geschikt instrument is om de therapieontrouw te voorspellen en om de barrières voor therapietrouw in kaart te brengen. Zij raden aan deze barrières te bespreken en de percepties waar nodig te corrigeren om zo het gedrag van de patiënt te beïnvloeden.

Menckeberg TT, Bouvy ML, Bracke M, Kaptein AA, Leufkens HG, Raaijmakers JA, Horne R. Beliefs about medicines predict refill adherence to inhaled corticosteroids. J Psychosom Res. 2008;64(1):47-54.